

1. ΤΟ ΔΙΛΗΜΜΑ ΤΟΥ CHP

Μέσο: . . . . . TA NEA

Ημ. Έκδοσης: . . .09/08/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .09/08/2025

Σελίδα: 21

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Το δίλημμα του CHP

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Η διαδικασία για τη λύση του Κουρδικού στην Τουρκία, ενώ μέχρι στιγμής δεν έχει οδηγήσει σε απτά αποτελέσματα για τα δικαιώματα της κουρδικής μειονότητας, έφερε και το Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα (Cumhuriyet Halk Partisi-CHP) ενώπιον ενός δύσκολου πολιτικού διλήμματος.

Ενώ είναι σαφές ότι η ανακίνηση της διαδικασίας συνδέεται με την αύξηση της εκλογικής επιρροής του CHP εντός των ψηφοφόρων κουρδικής καταγωγής, η οποία συνέβαλε και στις άνευ προηγούμενου εκλογικές επιτυχίες του κατά τις πρόσφατες δημοτικές εκλογές, η σκοπιμότητα της συμμετοχής του CHP στην κοινοβουλευτική επιτροπή η οποία έχει αναλάβει την αποστολή να μελετήσει το ζήτημα και να υποβάλει σχετική εισήγηση αμφισβητήθηκε εντός του κόμματος.

Κατά μίαν άποψη η αξιωματική αντιπολίτευση δεν έπρεπε διά της συμμετοχής της να νομιμοποιήσει μία διαδικασία η οποία δεν αποσκοπεί στην πραγματικότητα σε αυτό που υπόσχεται, τη λύση δηλαδή του Κουρδικού, αλλά την παγίωση της πολιτικής ηγεμονίας του κυβερνητικού συνασπισμού μέσω μιας διαδικασίας η οποία έχει σχεδιασθεί ως αυτοσκοπός. Η θέση αυτή θα ήταν ισχυρότερη αν και το φιλοκουρδικό Κόμμα Ισότητας και Δημοκρατίας των Λαών (*Halklar n E itlik ve Demokrasi Partisi-DEM*) ακολουθούσε την ίδια πολιτική γραμμή. Η απόφαση του φιλοκουρδικού Κόμματος να συμμετάσχει στη διαδικασία έχει ενισχύσει τη νομιμοποίηση της διαδικασίας και αυξήσει τον κίνδυνο να εμφανισθεί το CHP της αυταρχικής κεμαλιστικής παραδόσεως όσον αφορά το Κουρδικό, η οποία θεμελιωνόταν στην άρνηση θεμελιωδών μειονοτικών δικαιωμάτων και αποσκοπούσε στην αφομοίωση της κουρδικής μειονότητας στην τουρκική πλειονότητα.

Κατά την αντίθετη άποψη, η οποία και επικράτησε, το CHP οφείλει να είναι παρόν σε οποιαδήποτε πρωτοβουλία επαγγέλλεται τη λύση του Κουρδικού ανεξαρτήτως των πραγματικών προθέσεων των ιθυνόντων της. Τούτο ενισχύει και την αξιοπιστία του κόμματος ενώπιον των ψηφοφόρων κουρδικής καταγωγής οι οποίοι έχουν προσφάτως μετακινηθεί προς το κόμμα. Η συμμετοχή όμως του CHP μειώνει κατά πολύ το πολιτικό ρίσκο της διαδικασίας για τον κυβερνητικό συνασπισμό, καθώς δεν επιτρέπει να κεφαλαιοποιηθεί πολιτικώς η δυσφορία μέρους της τουρκικής κοινής γνώμης για την πιθανότητα αναγνώσεως των κουρδικών μειονοτικών δικαιωμάτων. Η συζήτηση περί του Κουρδικού προσφέρει πάντοτε ευκαιρίες για την ανάπτυξη θεωριών συνωμοσίας, οι οποίες καταλήγουν στον διαμελισμό της Τουρκίας με προηγούμενα στάδια την συνταγματική αναγνώριση των δικαιωμάτων της κουρδικής μειονότητας και την μετατροπή της Τουρκίας σε ομοσπονδία.

Το ισχυρότερο επιχείρημα πάντως υπέρ της συμμετοχής του CHP στη διαδικασία είναι η ανάδειξη των εγγενών αντιφάσεων της. Είναι δυνατόν να υπάρξει αναγνώριση των μειονοτικών δικαιωμάτων των πολιτών κουρδικής καταγωγής, ενώ οι πολιτικές ελευθερίες όλων των τούρκων πολιτών περιορίζονται όλο και περισσότερο; Μπορεί μια πιθανή αμνηστία των μελών του PKK να μη συνοδευθεί από την αμνηστία όλων των πολιτικών κρατουμένων; Με άλλα λόγια είναι δυνατόν να αφεθεί ελεύθερος ο Αμπντουλάχ Οτζαλάν, χωρίς να αφεθούν ελεύθεροι οι Σελαχατίν Ντεμίρτας και Οσμάν Καβάλα; Τα ανθρώπινα δικαιώματα είτε ισχύουν και προστατεύουν όλους είτε δεν ισχύουν για κανέναν.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπιλκεντ και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του [ELIAMEP](#)